

Jak citovat zdroje pro školní práci

(a nezbláznit se)

Workshop pro Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce
6. 9. 2018

Pavλίna Tvrdá, Olga Martinová
Národní technická knihovna

O čem bude řeč?

- Struktura práce
- Proč citovat?
- Co a jak citovat?
- Různé styly, různé metody

Struktura práce – model přesýpacích hodin

- Název
- Obsah
- **Úvod**
- **Hlavní část**
- **Závěr**
- Seznam zdrojů
- Přílohy
- **Model přesýpacích hodin** – jedna z možných variant struktury práce
- Postupujeme od obecnějšího úvodu ke konkrétnímu problému, který detailně rozebereme, na závěr naše téma opět zařadíme do obecnějšího kontextu (co z toho vyplývá apod.)

Proč se vůbec cituje?

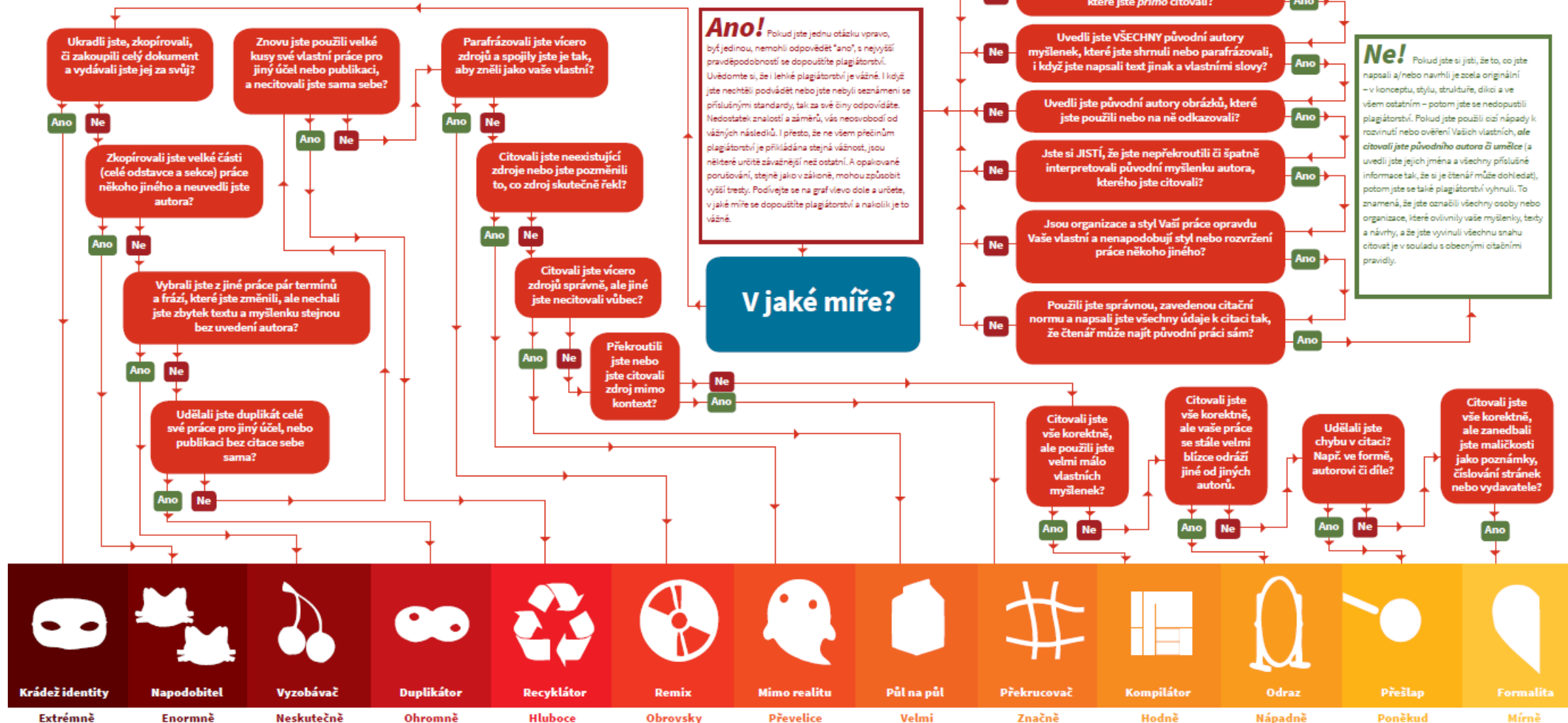
- **Odlišit** vlastní myšlenky a přínos od myšlenek a práce jiných lidí
 - **Doložit** původ informace – musí jít dohledat
 - **Podpořit** naši argumentaci (tzv. argumentace autoritou)
- ale hlavně...

Krást se nemá!

- I krádež myšlenky je krádež, duševní vlastnictví je také vlastnictví

Je má práce plagiát?

Plagiátorství a míra závažnosti

Krádež identity

Napodobitel

Vyzobávač

Duplikátor

Recyklátor

Remix

Mimo realitu

Půl na půl

Překrucovač

Kompilátor

Odras

Přešlap

Formalita

Extremně

Enormně

Neskutečně

Ohromně

Hluboce

Obrovsky

Převelice

Velmi

Značně

Hodně

Nápadně

Poněkud

Mírně

Míra závažnosti plagiátorství: Jak závažné je porušení zásad?

Odkazovat či neodkazovat?

- Odkazujeme na vše, co nepochází z naší hlavy, i když...
- Existují věci, na které odkazovat nemusíme:
- **Obecně známá fakta nebo informace, které lze u cílové skupiny očekávat** (základní znalosti daného oboru)

Příklad:

- Mt. Everest je nejvyšší hora na světě a měří 8848m.
- Nejnovější měření prokázala, že Mt. Everest roste a jeho současná výška nyní činí 8849m.

Citovat nebo parafrázovat?

- Odkázat na zdroj můžeme pomocí **citace** nebo **parafráze**

- **Citace**: doslovný přepis cizího textu, **vždy v uvozovkách**

- **Parafráze**: vlastními slovy shrneme cizí text nebo myšlenku, text můžeme přeformulovat, ale nesmíme měnit význam originálu

At' už text parafrázujeme nebo citujeme, **na zdroj musíme odkázat vždy!**

Kdy je lepší parafrázovat?

- Parafráze se hodí zejména, je-li text pro naše použití zbytečně dlouhý a **stačí nám sumarizovat podstatnou myšlenku**
- Příklad: prvních 12 stran příručky pro sestry se zabývá jen různými typy větrání a tepla v místnosti – tzn. Nightingaleová upozorňuje na důležitost větrání

NOTES ON NURSING

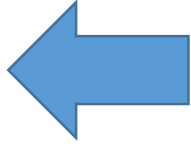
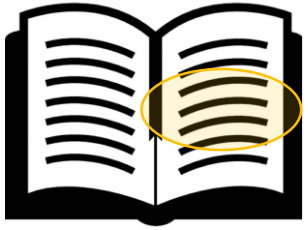
What it is, and what it is not

BY
FLORENCE NIGHTINGALE

New York
D. Appleton and Company
1860

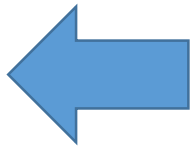

Citace a bibliografický záznam

- **Citace** lokalizuje umístění textu v dokumentu

„Mám určitě pravdu, hluboce jsem se nad vším zamyslela a je to jasné, všechny nás postřílí Terminátoři“ (Tvrdá, 2016, str. 150)

- **Bibliografický záznam** identifikuje dokument

TVRDÁ, Pavlína, 2015. *Roboti zaberou naše byty a chleba si pomažou Appetity*. Praha: Karolinum. ISBN 978-40-7328-068-2.

Citační metoda: autor-datum (ČSN ISO 690)

Příklad citace a parafráze v textu:

Tvrdá (2015, str. 20) ve své knize tvrdí, že roboti jednou určitě ovládnou zemi a předkládá pro to množství důkazů, které si vycucala z prstu. Drtivá většina vědců, kteří jsou chytřejší než ona a mají prokazatelné vzdělání nejen v oblasti robotiky, však tuto možnost zcela vylučuje (Hawking, 2008).

Ve své nejnovější publikaci však Tvrdá (2016, str. 150) stále vehementně tvrdí: „Mám určitě pravdu, hluboce jsem se nad vším zamyslela a je to jasné, všechny nás postřílí Terminátoři“.

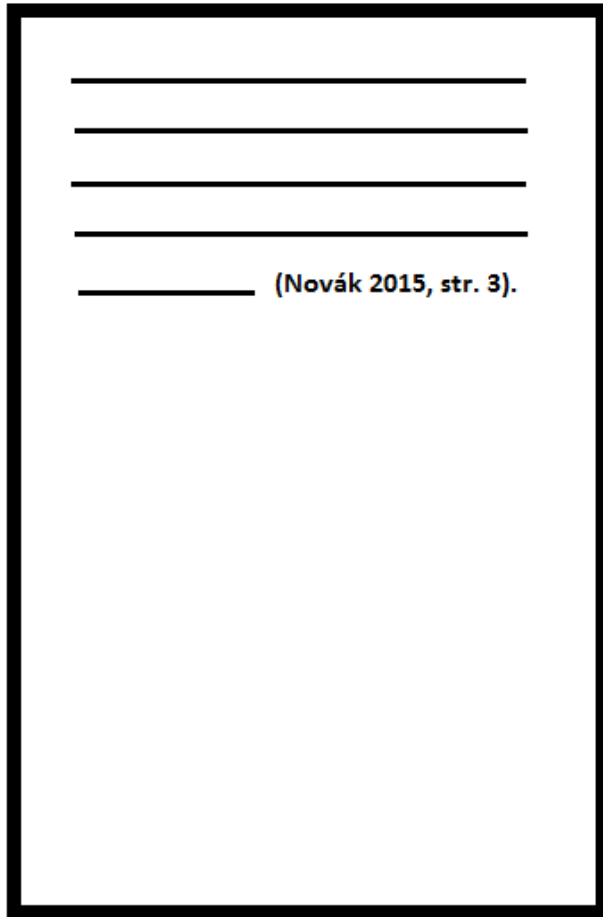
Seznam literatury:

HAWKING, Stephen, 2015. *Někteří lidé by prostě neměli publikovat*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 944-10-7728-128-2.

TVRDÁ, Pavlína, 2015. *Roboti zaberou naše byty a chleba si pomažou apetity*. Praha: Karolinum. ISBN 978-40-7328-068-2.

TVRDÁ, Pavlína, 2016. *Já jsem to říkala*. Praha: Karolinum. ISBN 918-30-7328-078-1.

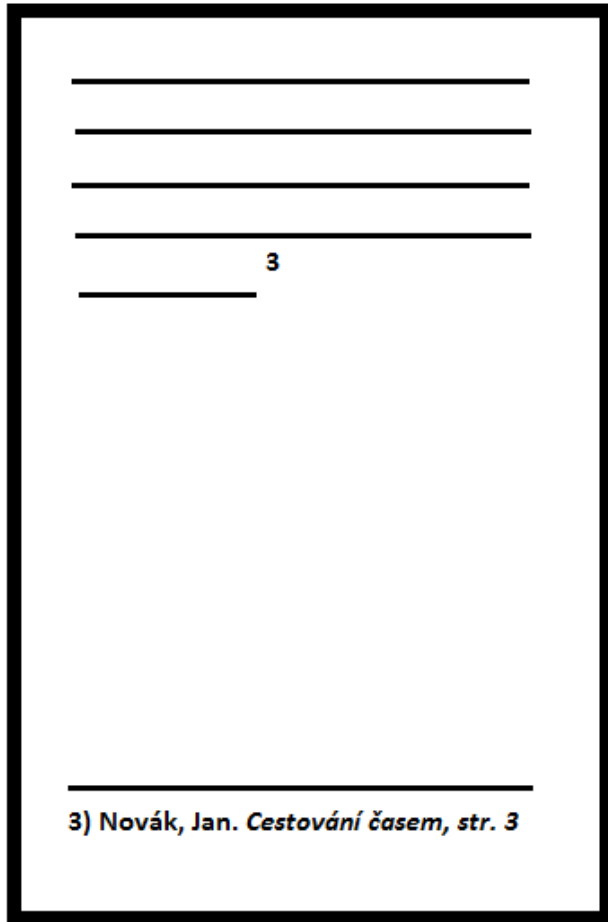
Metoda: (autor-datum)

V textu je **za citátem nebo parafrází** závorka s příjmením autora rokem a číslem/rozsahem stran

NOVÁK, Jan, **2015**. *Cestování časem*. Praha: Karolinum. ISBN...

Metoda: poznámka pod čarou

V textu je za citátem nebo parafrází
číslo citace (každé číslo je unikátní)
v poznámce pod čarou jméno, název
knihy a číslo/rozsah stran

NOVÁK, Jan. *Cestování časem*.
Praha: Karolinum, 2015. ISBN...

Citační styly

- Citační styl není totéž co citační metoda
- ČSN ISO je dost benevolentní, spoustu věcí si můžete rozhodnout sami
- Styl a metoda musí být vždy konzistentní pro celý dokument

- [ČSN ISO 690](#)

ASIMOV, Isaac. *I, robot*. New York: Bantam Books, 2008, 224 s. Robot series. ISBN 9780553382563.

- [Chicago \(16th edition\)](#)

Asimov, Isaac. 2008. *I, Robot*. Robot Series. New York: Bantam Books.

- [IEEE](#)

I. Asimov, *I, robot*. New York: Bantam Books, 2008.

Citujeme...

- **Obrázky**

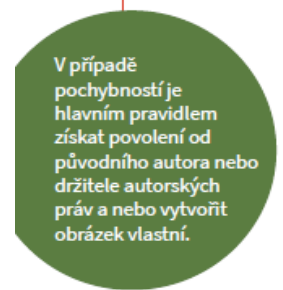
Tvůrce, rok. *Název díla* [technika].

Hokusai, Kacušika. 1830–1832. *Velká vlna u pobřeží Kanagawy* [malba].

Podmínky, zákony a etické zásady pro použití obrázků chráněných autorským právem.

Podmínky, zákony a etické zásady pro použití obrázků chráněných autorským právem.

Protože zákony o distribuci snímků prostřednictvím sociálních sítí jako jsou Facebook, Pinterest či blogy, mohou znít nejasně, je obecně přijatelné, aby distribuovaný snímek, který už byl zveřejněn, mohl být nadále sdílen, protože jej již dříve autor učinil veřejným. To je důvod, proč narazíte na originální snímky v blozích a mediích, i když publikující osoba není autorem a nemá povolení.

Nicméně velmi záleží na tom, jak je se snímkem nakládáno. Je neetické zveřejňovat obrázky, které autor neměl v úmyslu zveřejnit. Je také forma plagiátorství, když zveřejníte na internetu fotografii někomu jiného, aniž byste uvedli jeho jméno (je dobrým zvykem ke zdroji fotografie uvést i odkaz na její původ).

Věnujte pozornost zásadám poctivého užití a souvisejícím otázkám (vlevo), vždy když uvažujete o použití obrázků, který jste našli na internetu. Buďte opatrní, když používáte cizí obrázky až už pro účely osobní, komerční nebo pro formální prezentace, aniž byste k tomu měli povolení.

Právo používání kopírovaných obrázků, pokud jsou obrázky používány za účelem vzdělávání, výzkumu, osobního použití nebo pokud obrázek přispívá k veřejnému dobru.

Citujeme...

- **Filmy**

*Název filmu, rok uvedení v zemi
produkce [typ nosiče / média].
Režie. Země produkce.*

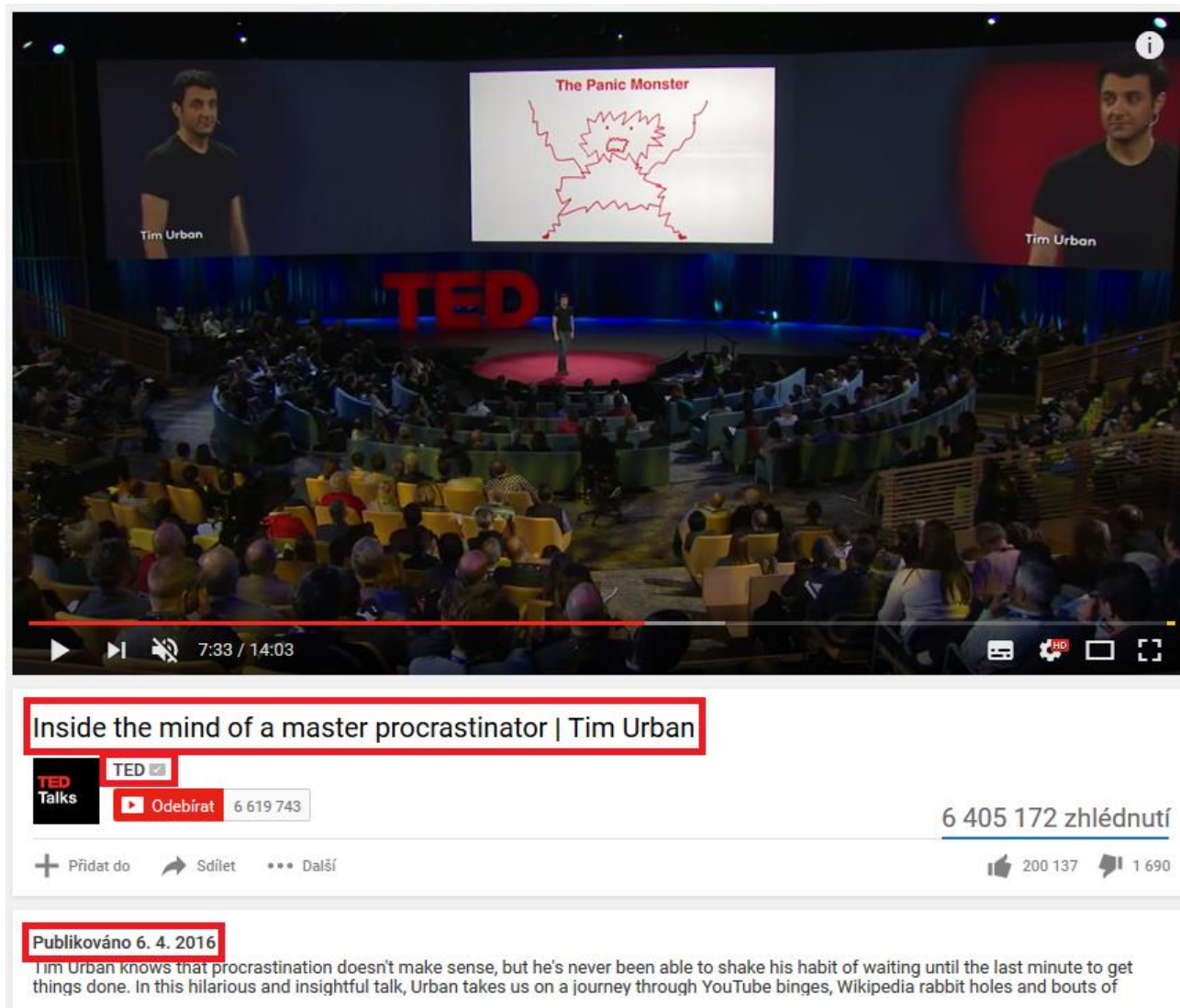

Star Wars: Epizoda IV - Nová naděje, 1977 [film]. George Lucas. USA.

Citujeme...

- YouTube video

Username, 2013, *Název videa*, YouTube video. [Datum citování]. Dostupné z: URL.

TED Talks, 2016, *Inside the mind of a master procrastinator | Tim Urban*, YouTube video. [2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=arj7oStGLkU>.

Citační metoda: autor-datum (ČSN ISO 690)

- Jak citovat různé druhy dokumentů v harvardském stylu?
- Návod: ČSN ISO 690 harvardský styl (autor-datum)

- knihy a monografické publikace
- časopisy
- sborníky
- články v časopisech
- příspěvky ve sbornících
- příspěvky v monografiích - kapitoly
- elektronické zdroje - citace webu
- audio
- film
- grafika
- hudebniny
- mapy
- patenty
- normy
- diplomové práce
- archiválie
- rozhovory
- zákony

(ne)slavní plagiátoři

- **Melania Trump** – manželka prezidenta USA, projev na sjezdu Republikánské strany v červenci 2016 obsahoval celé pasáže z projevu Michelle Obama z roku 2008 → Donald Trump zvolen prezidentem USA

11 Hilarious Melania Trump RNC Speech Memes (Photos). In: *The Wrap* [online]. [Cit 6.9.2016]. Dostupné z: <http://www.thewrap.com/11-hilarious-melania-trump-rnc-speech-memes-photos/>.

- K odhalení plagiátorství existují speciální programy, nedělejte stejnou chybu jako Melania
- Melania neznala odevzdej.cz

**Melania
Trump**

RNC speech | July 18, 2016

From a young age, my parents impressed on me the values that you work hard for what you want in life, that your word is your bond and you do what you say and keep your promise, that you treat people with respect. They taught and showed me values and morals in their daily lives. That is a lesson that I continue to pass along to our son," Trump said.

And we need to pass those lessons on to the many generations to follow. Because we want our children in this nation to know that the only limit to your achievements is the strength of your dreams and your willingness to work for them."

**Michelle
Obama**

DNC speech | August 25, 2008

And Barack and I were raised with so many of the same values: that you work hard for what you want in life; that your word is your bond and you do what you say you're going to do; that you treat people with dignity and respect, even if you don't know them, and even if you don't agree with them.

And Barack and I set out to build lives guided by these values, and to pass them on to the next generation. Because we want our children -- and all children in this nation -- to know that the only limit to the height of your achievements is the reach of your dreams and your willingness to work for them."

Melania Trump slammed for stealing from Michelle Obama's speech. *Atlanta Daily World* [online]. 19. červenec 2016 [2017-04-19]. Dostupné z: <https://atlantadailyworld.com/2016/07/19/melania-trump-slammed-for-stealing-from-michelle-obamas-speech/>

(ne)slavní plagiátoři

- Bakalářská práce ministra práce a sociálních věcí Petra Krčála

„Opsaných je 40 stran z 65, včetně úvodu,“ říká expert. Podívejte se na bakalářskou práci ministra Krčála. ČT24 [online]. 17. 7. 2018 [2018-09-05]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2539924-opsanych-je-40-stran-z-65-vcetne-uvodu-rika-expert-podivejte-se-na-bakalarskou-praci>

ÚVOD

Využívání volného času dětí a mládeže považuji za důležitou součást rozvoje jejich osobnosti. Stát, kraje i obce se nesmějí vzdát své odpovědnosti za co nejširší nabídku a dostupnost těchto aktivit tím spíše, že představují primární prevenci v boji proti dětské kriminalitě, užívání drog a projevů netolerance.

Na smysluplném vyplňování volného času dětí a mládeže se podílejí školy, domy dětí a mládeže, organizace soustavně pracující s dětmi a mládeží a jiná kulturní zařízení měst a obcí. Aktivní nabídka vytváří účinný systém prevence sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží.

Víme, že vývoj dítěte je složitý dialektický proces. Tento proces má v různých věkových obdobích své kvalitativní zvláštnosti, každé období se vyznačuje svými specifickými podmínkami, potřebami a činnostmi, charakteristickými rozpory, konfliktními zvláštnostmi psychiky. Každé období je připravováno předchozím, vzniká na jeho základě a slouží jako základ pro nástup období dalšího. Z toho vyplývá, že zráním organismu, tj. věk není ani tak biologická jako spíše sociální kategorie.

Tato teorie vede i k odpovědnosti všech vychovatelů za to, jaké budou na základě těchto zjištění volit výchovné metody, jaký vliv vyvinou při tvorbě prostředí pro vychovávané jedince. Důležitý je osobní příklad, který je pro každou věkovou kategorii nejúčinnější.

Ve své bakalářské práci bych se chtěla nejprve zaměřit na výchovu její metody a cíle, charakterizovat volný čas a pedagogiku volného času. Druhá část je věnována některým institucím volnočasových aktivit, jako je Národní institut volnočasových aktivit dětí a mládeže. Jeho činnost a obsah. Další stěžejní instituce v našem státě je Rada dětí a mládeže České republiky, školní družina, základní umělecké školy a domy dětí a mládeže. Rada bych se podrobněji zaměřila na Dům dětí a mládeže ve Velkém Meziříčí, kde jsem v minulosti několik let pracovala a podrobněji bych

ÚVOD

Využívání volného času mládeže považuji za důležitou součást rozvoje jejich osobnosti. Stát, kraje i obce se nesmějí vzdát své odpovědnosti za co nejširší nabídku a dostupnost těchto aktivit tím spíše, že představují primární prevenci v boji proti dětské kriminalitě, užívání drog a projevů netolerance.

Na smysluplném vyplňování volného času dětí a mládeže se podílejí školy, domy dětí a mládeže, organizace soustavně pracující s dětmi a mládeží a jiná kulturní zařízení měst, obcí a krajů. Aktivní nabídka vytváří účinný systém prevence sociálně patologických jevů mezi dětmi a mládeží.

Víme, že vývoj dítěte je složitý dialektický proces. Tento proces má v různých věkových obdobích své kvalitativní zvláštnosti, každé období se vyznačuje svými specifickými podmínkami, potřebami a činnostmi, charakteristickými rozpory, konfliktními zvláštnostmi psychiky. Každé období je připravováno předchozím obdobím, vzniká na jeho základě a slouží jako základ pro nástup období dalšího. Z toho vyplývá, že zráním organismu, tj. věk není ani tak biologická jako spíše sociální kategorie.

Tato teorie vede i k odpovědnosti všech vychovatelů za to, jaké budou na základě těchto zjištění volit výchovné metody, jaký vliv vyvinou při tvorbě prostředí pro vychovávané jedince. Důležitý je osobní příklad, který je pro každou věkovou kategorii nejúčinnější.

Ve své bakalářské práci bych se chtěla nejprve zaměřit na výchovu, její metody a cíle, charakterizovat volný čas a pedagogiku volného času. Druhá část je věnována některým institucím volnočasových aktivit, jako je Národní institut dětí a mládeže, Česká rada dětí a mládeže a Centra volného času mládeže. Dalšími stěžejními institucemi v našem státě jsou i dětské a mládežnické organizace a spolky. Velmi rád bych se zaměřil právě na vliv činnosti společenských, profesních a zájmových organizací mládeže na trávení volného času mladých lidí.

Citační manažery

- Nástroje pro generování a správu citací

 citace PRO

zotero

ENDNOTE

 MENDELEY

CitacePRO

 citace PRO Přihlášení

Přihlášení loginem a heslem

Zadejte svůj e-mail, případně login, pro přihlášení do Citace.com nebo Citace PRO.

E-mail (login):

Heslo:

[Přihlásit se](#)

[Registrace](#) | [Zapomenuté heslo](#)

Přihlášení pro instituce do Citace PRO

Vyberte svou instituci a přihlaste se prostřednictvím údajů Vaší instituce:

 Česká zemědělská univerzita v Praze	 České vysoké učení technické v Praze	 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
 Krajská vědecká knihovna v Liberci	 Lékařská knihovna Krajské nemocnice	 Masarykova univerzita
 Masarykova veřejná knihovna Vsetín	 Městská knihovna Hodonín	 Městská knihovna Kyjov
 Moravská zemská knihovna	NTK Národní technická knihovna	 Obchodní akademie a VOŠ Valašské Meziříčí
 Ostravská univerzita v Ostravě	 Parlamentní knihovna	 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
 Technická univerzita v Liberci	 Technická univerzita vo Zvolene	 Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Citační manažery

- Z nabídky citačních stylů si můžeme vybrat.
- Pokud preferovaný styl nenajdeme můžeme ho do nabídky přidat.

The screenshot displays a citation management interface. On the left, a sidebar contains three main sections: 'Vytvořit' (Create) with a plus icon, 'Zvolte citační styl' (Choose citation style) with a dropdown arrow, and 'Moje složky' (My folders) with a dropdown arrow. Below these are lists of folders: 'Všechny citace' (All citations), 'Primární zdroje (8)' (Primary sources), 'TEORIE (4)' (Theory), 'UI OBECNÉ (21)' (UI General), 'Koš' (Trash), 'Pablikado' (Published) with a dropdown arrow, and 'Pablikado' (Published).

The main area on the right is titled 'Zvolené citační styly' (Selected citation styles). It contains a table with five rows, each representing a citation style. Each row has a green checkmark in the middle and a trash icon on the right. A red box highlights this table. Below the table is an orange button labeled 'Přidat styl' (Add style). A large blue arrow points from this button towards the 'Zvolte citační styl' dropdown in the sidebar.

Zvolené citační styly		
APA	✓	🗑️
ČSN ISO 690 - autor, datum	✓	🗑️
ČSN ISO 690 - poznámky pod čarou	✓	🗑️
Harvard	✓	🗑️
Chicago (16th edition)	✓	🗑️
MLA (7th edition)	✓	🗑️

Citační manažery

Vytvořit +

Zvolte citační styl ▾
ČSN ISO 690 - autor, datum ▾

Moje složky ▾

- Všechny citace
- Primární zdroje (8)
- TEORIE (4)
- UI OBECNÉ (21)
- Koš

Pablikado ▾

- Pablikado

Všechny citace ▶ Primární zdroje

↓

↓ A Z

📁

🔍

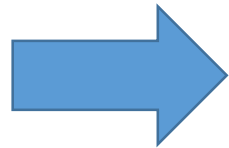
⚙️

🌐

🗑️

	Název / Autoři	Druh	Rok
☐	 Blade Runner: sní androidi o elektrických ovečkách? Dick Philip K.	Kniha	2004
☐	 Zpěv drozda Tevis Walter S.	Kniha	2008
☐	 Superhračky vydrží celé léto Aldiss Brian Wilson	Kniha	2001
☐	 Frankenstein Shelley Mary Wollstonecraft	Kniha	2008
☐	 Stepfordské paničky Levin Ira	Kniha	2010
☐	 Robokalypsa Wilson Daniel H.	Kniha	2013
☐	 Tik-tok Sladek John	Kniha	1983
☐	 I, robot Asimov Isaac	Kniha	2008

Citační manažery

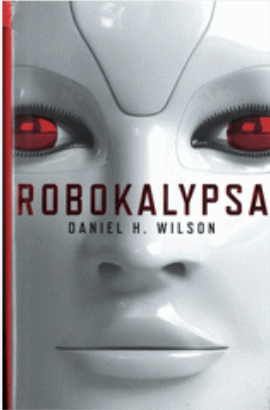
Vytvořit +

Zvolte citační styl
ČSN ISO 690 - autor, datum

Moje složky
Všechny citace
Primární zdroje (8)
TEORIE (4)
UI OBECNÉ (21)
Koš

Pablikado
Pablikado

←

Robokalypsa
Wilson Daniel H.
Kniha

Citace v textu:
(Wilson, 2013)

Citace v seznamu literatury:
WILSON, Daniel H., 2013. *Robokalypsa*. Praha: Knižní klub. ISBN 978-80-242-3801-2.

Upravit citaciZkopírovat citaci

Poznámka

Klíčová slova

Anotace

Soubory (0)

Části (0)

Plný text a obsah

Citační manažery

Generátory citací nejsou neomylné, na místě je kontrola!

ALDISS, Brian Wilson, 2001. *Superhračky vydrží celé léto*. Vyd.1. Přeložil Michal PROKOP. Praha: Knižní klub. ISBN 80-242-0710-9.

ASIMOV, Isaac, 2008. *I, robot*. Ilustrace Stephen Youll. New York: Bantam Books, 224 s. Robot series. ISBN 9780553382563.

DICK, Philip K., 2004. *Blade Runner: sní andělé elektrických ovečkách?*. Praha: Argo. ISBN 80-7203-632-7.

LEVIN, Ira, 2010. *Stepfordské paničky*. Vyd. 6., V Knižním klubu 2. Přeložil Zora WOLFOVÁ. V Praze: Knižní klub. ISBN 978-80-242-2795-5.

SHELLEY, Mary Wollstonecraft, 2008. *Frankenstein*. V Praze: XYZ. ISBN 978-80-7388-068-2.

SLADEK, John, 1983. *Tik-tok*. London: Gollancz. ISBN 057503

TEVIS, Walter S., 2008. *Zpěv drozda*. Přeložil Miroslav JINDRA. Plzeň: Mladá fronta. Mistrovská díla SF. ISBN 978-80-7193-261-1.

WILSON, Daniel H., 2013. *Robokalypsa*. Praha: Knižní klub. ISBN 978-80-242-3801-2.

Otázky?

Hodnocení